

KLIMAATADAPTATIE DELFT

Samenwerken aan toekomstgericht inrichten!

Het klimaat verandert. Het wordt warmer in Nederland, de zeespiegel stijgt en wij krijgen te maken met meer regenval, maar ook langere perioden van droogte. Klimaatverandering heeft mondiale oorzaken maar vraagt om lokale en regionale aanpassingen. Een complexe en omvangrijke aanpak is nodig om (West)Nederland veilig, droog en leefbaar te houden. Daarvoor zijn adaptatiemaatregelen nodig. Voor de uitwerking daarvan is meer onderzoek en innovatie nodig, maar in het project Klimaatadaptatie Delft werken de betrokken partijen in workshops nu al aan concrete uitwerking van adaptatiemaatregelen, tot en met wijk- en gebouwniveau.

Waterkader Haaglanden

In Haaglanden en Delft, een laaggelegen en dichtbebouwde regio, is het van groot belang oplossingen te vinden voor waterberging en het klimaatbestendig maken van de regio. Binnen Waterkader Haaglanden werken publieke en private partijen samen om innovatieve oplossingen te helpen ontwikkelen voor water, ruimte en economie. Doel is een doorbraak te forceren voor de realisatie van de waterbergingsopgave, en optimaal in te spelen op de kansen en bedreigingen die een veranderend klimaat met zich meebrengt. Waterkader Haaglanden stelt geld beschikbaar, bouwt kennis op, deelt deze kennis en past deze in de praktijk toe in proeftuinen. Deze werkwijze zorgt voor zichtbare resultaten die bruikbaar zijn binnen en buiten Haaglanden en een toekomst met droge voeten in de regio.

Projectdoelstelling en leervragen

In Delft is een consortium gevormd bestaand uit de gemeente, (kennis)bedrijven en kennisinstellingen. Samen met de stakeholders en partner-overheden is het project Klimaatadaptatie Delft Zuid-Oost geïnitieerd.

Doelstelling is het ontwikkelen van een klimaatadaptatiestrategie die integraal inpasbaar is bij de herstructurering van dit gedeelte van Delft.

Het innovatieproject Klimaatadaptatie Delft leert:

- Hoe je klimaatadaptatie van het stedelijk gebied stapsgewijs vormt geeft waarbij de focus en het ontwikkelingsperspectief van korte termijn (< 5 jaar) naar midden lange termijn (5 -20 jaar) en lange termijn (> 20 jaar) verschuift.
- Hoe je water zijn nieuwe plek geeft bij herstructurering van het stedelijk gebied en hoe je deze zoveel mogelijk integreert met de andere functies in het gebied.
- Hoe je klimaat, water, groen en stedenbouwkunde binnen ruimtelijke ontwikkelingen visualiseert en welke betekenis dit heeft voor gebiedsontwikkelingsprocessen.
- Hoe je klimaatadaptatie in de praktijk vormgeeft, met andere woorden hoe je de theorie verbindt met de praktijk.

Gebiedsontwikkeling en participatie

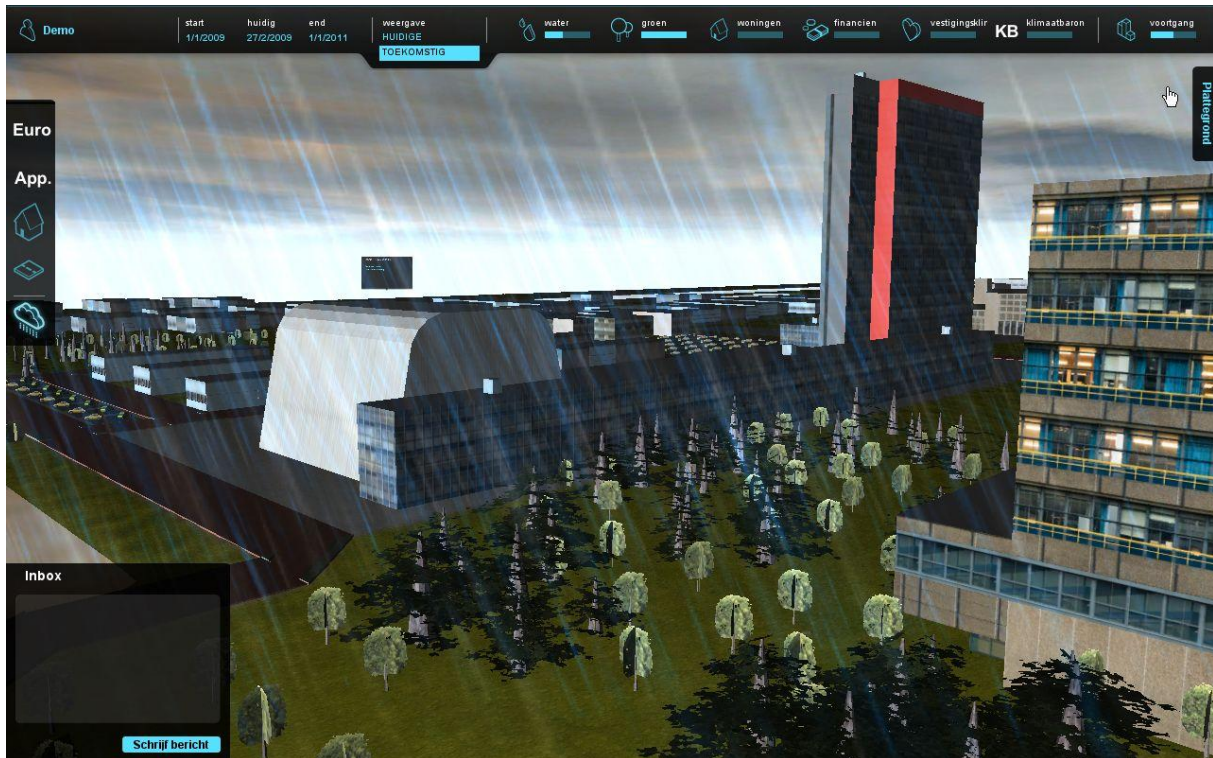
Klimaatverandering vergt een intensieve inbreng en samenwerking van de (stakeholders) bij de (her)inrichting. Het gaat immers om de omgevingskwaliteit en leefbaarheid. In het project klimaatadaptatie wordt gezocht naar nieuwe wegen om brede participatie van betrokkenen te verkrijgen en tegelijk de vaart in het project te houden. Bij het project Klimaatadaptatie Delft is gekozen voor workshops, waaraan de verschillende partijen met veel inzet wordt deelnemen. Maartje Scholten, projectleider gebiedsontwikkeling van de gemeente Delft: 'we willen de bestaande woonwijk slimmer inrichten en nieuwe blauwe en groene functies toevoegen. Bij dit project worden de wensen van alle stakeholders, waaronder bewoners, vanaf het begin meegenomen. Zij nemen ook deel aan de workshops en de uitkomsten worden als dat kan opgenomen in de MER-procedure voor dit gebied'.

Bewoonster en secretaris van de belangenvereniging TU Noord Maartje Martens: 'wij vinden het geweldig positief dat de verschillende stakeholders aan tafel zitten en dat we onderling tot consensus kunnen komen. We zijn vanaf het begin bij de planvorming betrokken en krijgen ook de ruimte om zelf alternatieven te presenteren, zoals het Stadspark'.

Een ander lid van het consortium is Arne Dolle, directeur van vastgoedbedrijf DUWO dat zich richt op studentenhuisvesting. Hij heeft eveneens deelgenomen aan de workshops en merkt op: 'die workshops verbreden je horizon en laten je kennismaken met de mogelijkheden die er zijn. Maar tegelijkertijd nemen wij wel deel vanuit onze eigen doelstelling, en dat is het realiseren van studentenhuisvesting. Ik sta open voor andere partijen die hun belang nastreven en het geld meebrengen om die oplossing te realiseren. Het gaat erom de stap te zetten van het eigen belang naar een gezamenlijke oplossing, dat heet gewoon polderen. Ik sta er positief in en wil natuurlijk meewerken aan oplossingen die goed zijn voor het klimaat, zoals groene daken'.

Climate Game

Extra uitdagend is dat het bij klimaatadaptatie om complexe materie gaat. Een klimaatmaatregel heeft in de ene situatie nut terwijl deze elders bijna geen effect heeft. Bovendien werken meerdere maatregelen op elkaar in en waardoor het gezamenlijke effect lastig is te bepalen. Inzichten in de samenhang tussen de processen zijn van oudsher het domein van de experts. De vraag is hoe die kennis en inzichten zo beschikbaar worden gemaakt dat ze de ideeënvorming bij alle stakeholders versterken in een interactief proces. In Delft gebeurt dit met de ontwikkeling van een laagdrempelig maar technisch hoogstaande 'ClimateGame'.

De ClimateGame van Delft bouwt onder de motorkap grotendeels voort op de Watergame (www.watergame.nl). Deze applicatie is ontwikkeld door softwareontwikkelaar RO2 in combinatie met Deltares. De klimaatopgave is het vertrekpunt voor de ClimateGame en deze is bepaald op basis van de watergebiedstudie, de klimaatbarometer (van UNESCO-IHE) en de adaptatieladder.

Climate Game beoordeelt ruimtelijke ontwerpen op effecten als de kans op wateroverlast, hittestress, ruimtelijke kwaliteit en kosten. Ontwikkelaar Maxim Knepfle van RO2: 'het aardige van games is dat je die kunt maken voor verschillende doelgroepen, zoals in dit geval de buurtbewoners en belangengroeperingen, maar ook de professionele partijen zoals DUWO en het waterschap. Je kunt de game dus ook gebruiken voor beleidsondersteuning, en je kunt er ook verschillende scenario's mee zichtbaar maken op het gebied van economie en klimaat. Het is onze ervaring dat het onderwerp met gaming tot leven komt en dat de informatie veel beter blijft hangen dan informatie uit rapporten'.

Planning en organisatie

Begin 2010 zijn er klimaateliers en werksessies geweest met een brede groep experts over de klimaatopgaven en de gebiedsontwikkeling in Delft Zuid-Oost. De eerste demo van de Climate Game is april 2010 gereed. En begin mei 2010 wordt Climate Game gespeeld samen met de belanghebbenden in Delft Zuid-Oost. Hierbij wordt een klimaatvariant ontwikkeld in het kader voor het MER-traject van het gebied. Zo wordt klimaatadaptatie ingebed in de ruimtelijke planvorming en vindt water zijn nieuwe plek.

Het consortium en de projectorganisatie Klimaatadaptatie Delft bestaat uit: Gemeente Delft, Hoogheemraadschap van Delfland, Waterkader Haaglanden, VROM, Deltares, UNESCO IHE, RO2, ABF & Bloemberg Advies, Bureau Opmaat, CURNET en Leven met Water.

Meer informatie?

Neem dan contact op met René van der Werf van Gemeente Delft (rvdwerf@delft.nl, 015-2602985) of Udo Greuter van CURNET (udo.greuter@curnet.nl, 0182-540696).